

ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА при хімічній небезпеці

ПРИ УРАЖЕННІ ХЛОРОМ

- ✓ Постраждалого необхідно негайно вивести на **свіже повітря**, щільніше вкрити і дати подихати парами води або аерозолем 0,5% розчину питної соди протягом 15 хвилин.

Не дозволяйте потерпілому пересуватися самостійно.

- ✓ Транспортувати постраждалого можна **лише у лежачому положенні**. У разі необхідності – зробити штучне дихання способом «рот в рот».
- ✓ Основним засобом боротьби з хлором є **вода**.

ПРИ УРАЖЕННІ АМІАКОМ

- ✓ Постраждалого слід негайно вивести на **свіже повітря**.
- ✓ Транспортувати потерпілого необхідно **у лежачому положенні**. Забезпечити тепло та спокій, дати зволожений **кисень**.

ЯК ЗРОЗУМІТИ, що ви потрапили під вплив небезпечних речовин?

- Хімічні сполуки можуть **підразнювати очі, слизові оболонки, шкіру та дихальні шляхи**. У людини може виникати утруднення дихання, кашель, виділення мокротиння, іноді і з домішками крові, нежить, відчуття сухості в горлі, осиплість голосу, нежить, носова кровотеча, біль у грудях.
- При **підразненні слизової оболонки очей** серед симптомів почервоніння, запалення, набряклість, помутніння рогівки, ураження райдужної оболонки очей. При **гострих отруєннях** – головний біль, запаморочення, загальна слабкість.
- Хімічне забруднення також може **ускладнити хронічні захворювання легенів**, такі як астма та емфізема.
- **При отруєнні хлором** у людини може спостерігатися різкий біль у грудях, різь в очах, сльозотеча, задишка, сухий кашель, блювання, порушення координації рухів та поява бульбашок на шкірі.
- **При отруєнні аміаком** серцебиття та пульс у людини прискорюються, можливі судоми, ядуха, різь в очах, сльозотеча, нежить, кашель, почервоніння і свербіж шкіри.

ЩО РОБИТИ У РАЗІ ХІМІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ?

В умовах війни з РФ та бомбардування російською армією режимних об'єктів та об'єктів інфраструктури може трапитися хімічна аварія. Важливо розуміти алгоритм дій у разі надзвичайної ситуації.

Хімічна аварія – це порушення технологічних процесів на виробництві, пошкодження трубопроводів, ємностей, сховищ, транспортних засобів при здійсненні перевезень і т.п., що призводять до викиду або витоку аварійно-хімічно небезпечних речовин (АХНВ) в атмосферу в кількостях, що становлять небезпеку масового ураження людей та тварин.

Важливо слідувати вказівкам місцевої влади та ДСНС. Тож одразу після оголошення тривоги внаслідок надзвичайної ситуації відкрийте офіційні повідомлення установ та виконуйте те, що вказано в їх алгоритмах.

ЩО РОБИТИ у випадку раптового виникнення хімічної небезпеки

- Зберігайте спокій, **уникайте паніки**.
- **Надягніть** протигаз, респіратор або ватно-марлеву пов'язку, закритий одяг.
- **Якщо** засобів індивідуального захисту немає і **вийти з району аварії неможливо**, залишайтеся у приміщенні і щільно закрийте вікна та двері, димоходи, вентиляційні люки, щілини в рамах вікон та дверей заклейте.
- **Вимкніть** джерела газо-, електропостачання та загасіть вогонь у печах.
- **Зберіть** документи, цінності, ліки, продукти, запас питної води та інші необхідні речі у герметичну валізу та **підготуйтеся до евакуації**.
- Попередьте сусідів про початок евакуації. **Надайте допомогу** дітям, інвалідам та людям похилого віку, вони підлягають евакуації в першу чергу.
- **Виходьте** із зони хімічного зараження **в бік, перпендикулярний напрямку вітру** та обходьте тунелі, яри – в низинах може бути висока концентрація НХР.
- **При підозрі на ураження** НХР уникайте будь-яких фізичних навантажень, необхідно пити велику кількість рідини та звернутися до медичного закладу.

ЩО РОБИТИ У РАЗІ ХІМІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ?

ЯК ЗАХИСТИТИСЯ від впливу небезпечних речовин?

- Якщо існує **небезпека отруєння АХНВ**, вам необхідно швидко вийти з району зараження поперек повітряного потоку (вітру). У разі ураження **аміаком** спуститися на нижні поверхи будівлі, у разі ураження **хлором** – піднятися на верхні.
- **Використовуйте протигази** всіх типів, за їх відсутності – **ватно-марлеві пов'язки**, змочені водою або 2-5% розчинами питної соди (при ураженні хлором), оцтової або лимонної кислоти (при ураженні аміаком).

В ПРИМІЩЕННЯХ:

- ✓ провести **герметизацію** приміщення: щільно закрити вікна і двері, димоходи, вентиляційні люки;
- ✓ вхідні двері **«зашторити»**, використовуючи будь-яку щільну тканину;
- ✓ **заклеїти** щілини у вікнах і стиках рам плівкою, лейкопластиром;
- ✓ при появі запаху **використовувати засоби захисту органів дихання** – можна використати ватно-марлеву пов'язку змочену 2% розчином питної соди.

ПОЗА ПРИМІЩЕННЯМ:

- ✓ при необхідності (наявність запаху) **захистити органи дихання** засобами індивідуального захисту;
- ✓ **не перебувати** в понижених ділянках місцевості – долинах, ярах, тощо;
- ✓ **не перебувати** довго в підвалах і в напівпідвальних приміщеннях;
- ✓ намагатись знаходитись на підвищеннях;
- ✓ **слідкувати** за напрямком вітру.

При ускладнені ситуації (при зміні напрямку вітру) визначити маршрут виходу із зони потенційної хімічної небезпеки (виходити в сторону, перпендикулярну напрямку вітру) та якнайшвидше покинути цю зону.

ПРИ СПРИЯТЛИВІЙ ЗМІНІ ВІТРУ

після виходу із зони забруднення або отриманні сигналу про закінчення хімічної небезпеки:

- ✓ Відкрити вікна і двері, **провітрити** приміщення.
- ✓ **Змінити** верхній одяг.
- ✓ **Прийняти душ** або вимити відкриті частини тіла з милом.
- ✓ **Виключити** будь-які фізичні навантаження.
- ✓ **Продукти харчування** (овочі та фрукти) промити слабким (2%) мильно-содовим розчином.

Розробник:

ДУ «Львівський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України»

Сприяння:

Благодійний фонд САЛЮС

Видання здійснене завдяки благодійним внескам громадян Федеративної Республіки Німеччини